

Ostružiní maliník (*Rubus idaeus*)

Charakteristika: keř s dvouletými prýty, vyrůstajícími jako kořenové výmladky z adventivních pupenů na plazivých kořenových výhonech. Prýty v prvním roce zpravidla nevětvené, přímé, vzácně poněkud obloukovité, 60 – 200 cm vysoké, zelené nebo červenohnědě naběhlé, bez ojínění nebo slabě sivě ojíněné, oblé, lysé, řídce chlupaté nebo tence přitiskle plstnaté, bez žlázek. Ostny roztroušené a shloučené nebo zcela chybějící. Někdy jsou prýty již v prvním roce zakončené květenstvím. Dvouleté prýty s částečně se odlupující kůrou.

Listy: jsou opadavé, svrchu jasně zelené, zespoda krátce běloplstnaté, jsou 5 – 7četné, střídavé a lichozpeřené. Jednotlivé lístky jsou na obvodu nepravidelně pilovité. Řapík 2 – 7 cm dlouhý, oblý, většinou bez ostnů. Řapík i žilky naspodu listů jsou chloupkaté. Vrcholové lístky jsou dlouze řapíkaté.

Květy: květenství krátké, nanejvýš 20 cm dlouhé. Květy jsou bílé, oboupohlavné, 5četné, pravidelné, asi 10 mm v průměru. Korunní plátky jsou uspořádány v chudých úžlabních latách. Kvete od poloviny května až do června.

Plody: plody jsou známé maliny, což je souplodí peckovic na květním lůžku. Každá peckovice má jedno semeno. Maliny jsou až 1,5 cm velké, červené, vzácně i žlutavé se sametovým povrchem. Zralé maliny se snadno odlupují od květního lůžka. Dozrávají v červenci.

Výskyt: téměř v celé Evropě vyjma okrajových území na severu a jihu, v Asii na východ až po Altaj. Pěstován, zplaňuje a zdomácňuje nebo je zavlekán na další území (Grónsko, Nový Zéland, východní část Severní Ameriky).

Prostředí: lesy, zejména prosvětlené, lesní světliny, lesní okraje a lemy, hlavně zarůstající paseky, porosty vysokých bylin, kamenité haldy apod. Roste na půdách živinami bohatých, písčitých i hlinitých, mírně vlhkých, mírně kyselých až slabě alkalických s přístupným dusíkem. Roste na různých geologických podkladech.

Využití: maliny se jsou výborné syrové, ale dělá se z nich také kompot, marmeláda, džem, mošt, sirup či šťáva. Pěstuje se v kulturách ve více kultivarech, převážně pro plody, využívané jako čerstvé ovoce nebo pro další zpracování. Malinové šťávy se využívá i ve farmaceutickém průmyslu. Mladé sušené listy maliníku se užívají čisté nebo ve směsi s listy jiných rostlin (hlavně ostružiníku a jahodníku) jako čajovina.